

Національна Академія статистики, обліку та аудиту (НАСОА)

Національний Центр Обліку та Аудиту (НЦОА)

ПРОГРАМА

освітнього заходу з безперервного професійного навчання аудиторів

«Професійний внутрішній аудит. Глобальні стандарти»

Київ 2026

Укладач програми:

Редько О.Ю, – член АПУ, член ГО ПО АБВ, сертифікований аудитор; доктор економічних наук, професор, професор Національного Центру Обліку та Аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту; викладач програм з безперервного професійного навчання аудиторів України; почесний Президент ГО «Гільдія професійних внутрішніх аудиторів України», Голова Спостереженої Ради ГО «Професійна організація аудиторів, бухгалтерів та викладачів обліково-контрольних дисциплін» (ГО ПО АБВ).

Лектори:

Лубенченко О. Е. – д.е.н., професор, завідувач Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Редько О.Ю. – д.е.н, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ.

Програму затверджено та рекомендовано до друку та застосування при проведенні безперервного навчання практикуючих аудиторів в Україні Методичною радою Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 4 від 30.04.2026р.)

ЗМІСТ

ВСТУП 3

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ 4

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ 5

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ 5

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ 6

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 7

ВСТУП

Актуальність теми. Внутрішній аудит в Україні є досить молодою професією. Поки що він регулюється в країні незначно кількістю державних законодавчих та підзаконних актів [1- 7, 9-15]. Але за останні 5 років внутрішній аудит набув достатнього поширення, особливо в корпоративних системах управління. И саме там з ним стикаються зовнішні аудитори при аудиті фінансової звітності або звітності сталого розвитку, наданні інших професійних послуг.

Щоб ефективно співпрацювати та з користю використовувати результати роботи внутрішніх аудиторів аудиторам зовнішнім треба чітко розуміти регламентацію роботи професійних внутрішній аудиторів, вміти знаходити підтвердження їх ефективності та відповідності професійним стандартам. Тому актуалізуються знання Глобальних стандартів внутрішнього аудиту, прийнятих Міжнародним Інститутом Внутрішніх Аудиторів (IIA) у 2024 р. Вони не тільки розкривають сутність професійного внутрішнього аудиту але і дають інформацію, яка підтверджує його відповідність стандартним регламентаціям. Дотримання вимог цих стандартів стає певним взірцем та базою для розуміння дієвості системи внутрішнього аудиту замовника при незалежному зовнішньому аудиті його фінансово звітності або звітності сталого розвитку.

Практичне значення для аудиторів: підготовка зовнішніх аудиторів до ефективної співпраці з аудиторами внутрішніми. Глибоке розуміння основ організації та функціонування служби внутрішнього аудиту та використання результатів її діяльності при аудиті звітності або наданні інших професійних послуг.

Предметом заходу освітнього за темою «Професійний внутрішній аудит. Глобальні стандарти» є методичні, організаційні засади та рекомендації з кращих практик внутрішнього аудиту в системі управління.

Метою освітнього заходу за темою «Професійний внутрішній аудит. Глобальні стандарти» є комплексне розуміння принципів та стандартів роботи внутрішніх аудиторів, обґрунтування методичних підходів та планування практичних дій аудитором зовнішнім при здійсненні перевірок звітності що обов'язкова до оприлюднення.

Завдання освітнього заходу. Відносно до поставленої мети основним завданням заходу є удосконалити знання аудиторів стосовно стандартів регулювання роботи внутрішніх аудиторів та їх застосування при організації та здійснення аудиту фінансової звітності або звітності сталого розвитку відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ

«Професійний внутрішній аудит. Глобальні стандарти»

№	Назва розділу теми	Кількість годин
1	**Контроль та внутрішній аудит в системі управління:** • Управління як інформаційний процес. Основні функції управління. Функція контролю. Система внутрішнього контролю .Контрольне середовище. • Внутрішній аудит та внутрішній контроль. • Мета та завдання внутрішнього аудиту в системі управління. • Принципи внутрішнього аудиту: чесність, об'єктивність, компетентність, професійна ретельність, конфіденційність, наявність повноважень, професійна незалежність, підпорядкованість (під наглядом), стратегічне планування, управління ресурсами, ефективна комунікація, підвищення якості, ефективність планування завдань, виконання завдань, фінальна комунікація (звіт).	**1**
2	**Стандартизація діяльності системи внутрішнього аудиту. Принципи та Глобальні стандарти внутрішнього аудиту.** • Мета Глобальних стандартів. Стандарти в контексті принципів • ***Демонстрація чесності*** – чесність та професійна сміливість, етичні очікування персоналу системи управління, правомірна та етична поведінка. • ***Об'єктивність*** – індивідуальна об'єктивність, збереження об'єктивності, розкриття порушень об'єктивності. • ***Професійна компетентність*** –демонстрація компетентності, постійний професійний розвиток. • ***Професійна ретельність*** – відповідність Глобальним стандартам, належна професійна ретельність, професійний скептицизм. • ***Конфіденційність*** – використання інформації, захист інформації. • ***Позиціонування незалежності*** – демонстрація незалежності, організаційна незалежність, кваліфікація керівника аудиту. • ***Наявність повноважень*** – отримання повноважень, мандат внутрішнього аудиту, Статут внутрішнього аудиту, підтримка керівництвом. • ***Підпорядкованість*** (під наглядом) – взаємодія з керівництвом, ресурси, якість, зовнішня оцінка якості. • ***Стратегічне планування*** – розуміння процесів управління та ризик-менеджменту стратегія внутрішнього аудиту, методологія, план робити, врахування роботи (спиратися на роботу) інших підрозділів системи управління. • ***Управління ресурсами*** – управління фінансовими та людськими ресурсами, технологічні ресурси. • ***Ефективна комунікація*** – ефективно комунікувати, комунікація за результатами роботи, помилки та упущення. • ***Підвищення якості*** – внутрішня оцінка якості, вимірювання ефективності, нагляд та підвищення ефективності завдання.	**3**

	• ***Планування завдання*** – комунікація в ході завдання, оцінка ризиків завдання, ціль та обсяг завдання, критерії оцінки, ресурси завдання, робоча програма завдання. • ***Виконання завдання*** – збір та аналіз інформації, аналіз спостереження за завданням, оцінка спостереження, рекомендації та плани дій, висновки за результатами завдання, документування завдання. • ***Звіт. Фінальна комунікація*** – фінальна комунікація за результатами завдання, підтвердження виконання рекомендацій або прийняття планів заходів. Внутрішній аудит у МСА	
	Усього	**4**

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ: очна, дистанційна

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ: м. Київ, вул. Підгірна, 1 zoom-конференції, (он-лайн)

ОЧІКУВАІНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами навчання слухачі мають знати та розуміти:

- Сутність дефініцій Глобальних стандартів внутрішнього аудиту.
- Сутність принципів функціонування системи внутрішнього аудиту.
- Мету та сутність стандартів внутрішнього аудиту.
- Місце внутрішнього аудиту в системі управління.
- Основи комунікації між внутрішнім та зовнішнім аудитором.

За результатами навчання слухачі повинні вміти:

- Застосовувати професійне судження стосовно ефективності роботи служби внутрішнього аудиту замовника.
- Застосовувати принцип професійного скептицизму щодо інформації від служби внутрішнього аудиту замовника (оцінка підтверджень).
- Ефективно планувати перевірку з урахуванням ефективності служби внутрішнього аудиту.
- Раціонально та ефективно співпрацювати з внутрішніми аудиторами замовника в ході аудиту звітності (для зовнішніх аудиторів); з зовнішніми аудиторами (для внутрішніх аудиторів): будувати комунікації, надавати, отримувати аудиторські докази, аналізувати їх, з метою подальшого використання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», зі змінами і доповненнями URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text (дата звернення: 20.01.2026)
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення: 20.01.2026)
3. Про кредитні спілки: Закон України від 14 липня 2023 року № 3254-IX , станом на 26.12.2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#n1363(дата звернення 11.04.2026р.)
4. Про затвердження Правил складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України: Постанова правління Національного банку України від 25.11.2021 № 123 станом на 01.04.2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0123500-21#Text (дата звернення 11.04.2026р.)
5. Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг: Постанова правління Національного банку України від №199 від 29 грудня 2023 року станом на 01.04.2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0199500-23#Text(дата звернення 11.04.2026р.)
6. Про затвердження Основних засад функціонування внутрішнього контролю у розпорядників бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001: Постанова Кабінету міністрів України від 12.12.2018 р. № 1062 станом на 01.01.2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1062-2018-%D0%BF/sp:max50:nav7:font2#n17(дата звернення 11.04.2026р.)
7. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту: Наказ Міністерства фінансів України 04.10.2011 № 1247 станом на 01.01.2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11#Text (дата звернення 11.05.2026р.)
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII, станом на 01.03.2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text (дата звернення 05.04.2026р.)
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. IAASB. 2021. Ч. I–III. URL: https://mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779 (дата звернення 05.04.2026р.)
10. COSO ERM (2004). Enterprise Risk Management Integrated Framework (Управління ризиками організацій. Інтегрована модель), COSO ERM URL: http://www.coso.org. (дата звернення: 20.01.2026)
11. COSO ERM (2013). Internal Control – Integrated Framework (Внутрішній контроль – Інтегрована рамочна основа), COSO: Internal Control – Integrated Framework, 2013. URL: http://www.coso.org. (дата звернення: 20.01.2026)
12. COSO ERM (2017). Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance (Управління ризиками підприємства – Інтеграція зі стратегією та продуктивністю). COSO ERM, 2017. URL:http://www.coso.org. (дата звернення: 20.01.2026)
13. COSO ERM, 2018 Generar confianza y fiabilidad a través del Marco Integrado de Control Interno COSO. España COSO ERM, 2018 URL: https://ab5bd07f-8066-4a33-869e-6f82d80ee59a.filesusr.com/ugd/719ba0_4d37e013bda14a45a4b7daf2dd77c0a2.pdf (дата звернення: 20.01.2026)

14. COSO ERM (2025) Ensuring effective internal control in the field of sustainable development (Забезпечення ефективного внутрішнього контролю в галузі стійкого розвитку (ICSR)) COSO ERM, 2025 URL:http://www.coso.org (дата звернення: 20.01.2026)
15. COSO ERM (2026) Achieving effective internal control over generative AI (Досягнення ефективного внутрішнього контролю над генеративним ШІ) COSO ERM, 2026 URL:http://www.coso.org (дата звернення: 20.01.2026)
16. Директива 2013/34/ЄС Європейського парламенту та Ради від 26 червня 2013р. «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти визначених типів компаній», що вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського парламенту та Ради і скасовує Директиви 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС. – URL: http://zakon1.rada.gov.ua. (дата звернення: 15.12.2025)
17. Директива 2006/43/ЄС Європейського парламенту та Ради від 17 травня 2006 року про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності, що вносить зміни до Директив ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС і припиняє дію Директиви Ради 84/253/ЄС. URL:http://www.zakon1.rada.gov.ua>.(дата звернення: 15.12.2025)
18. Директива 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16 квітня 2014р., що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів (стосується Європейського економічного простору). – URL:http://www.apu.com.ua(дата звернення: 15.12.2025)
19. Регламент (ЄС) № 537/2014 Європейського парламенту та Ради від 16 квітня 2014р. «Про особливі вимоги до обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу та скасування Рішення Європейської Комісії 2005/909/ЄК». – URL: http://eur-lex.europa.eu/legal-content. (дата звернення: 15.12.2025)
20. Глобальні стандарти внутрішнього аудиту.(Global Internal Audit Standards, GIAS) IIA, 2024 р. URL: https://www.theiia.org/globalassets/site/standards/editable-versions/global-internal-audit-standards-ukrainian.pdf (дата звернення: 25.03.2026)
21. Погореленко Н.П., Сидоренко О.М., Сердюк Л.В., Карасьова З.М., Федоренко Н.С.
22. Внутрішній аудит у банку: Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ – 2000, 2020. – 270 с.
23. Т.О. Каменська, О.Ю.Редько. Внутрішній контроль і аудит в управлінні. Практич. посіб. НЦОА, Київ, 2023 р.
24. К. Сазерленд, Дж. Бедді, К. Басова. Практичний посібник з внутрішнього аудиту для банків. (Internal Audit Manual 1 ukr.) Європейська Комісія – Тасіс, 2024 р.